

Słowniczek wybranych wyrazów gwarowych — Spławie

Autor: Błażej Osowski

Akuratny ‘porządny, dokładny, staranny’ Baba jaga ‘ćma’ Babol ‘zaschła wydzielina w nosie’ Babrać się ‘brudzić się’ Bajtlować ‘gadać, plotkować’ Baśka ‘pałka wodna’ Bazie ‘kotki wierzby’ Bąbać ‘uderzać, walić’ Bebrać ‘babrać się w brudnej wodzie’ Berbelucha ‘wódka gorszego gatunku’ Beretka ‘beret’ Biba, bibka ‘impreza’ Blubrać, blybrać ‘mówić niewyraźnie, podnosem’ Bojączka ‘ktoś bojaźliwy, tchórzliwy’ Brachol ‘brat’ Brawędzić ‘gadać, marudzić’ Brendka ‘denaturat’ Bręczeń ‘marudzić, zrzedzić’ Bręczenie ‘marudzenie, zrzedzenie’ Brękot ‘maruda, zręda’ Bryle ‘okulary’ Bubek ‘walet (w kartach)’ Bucha ‘kurtka’ lub co w jej funkcji Burzowiny ‘piana’ Być po jednych pieniądzach ‘tyle samo warci’ Bździągwa negatywnie o kobiecie Cień r.ż. ‘cień’ Chabas ‘mięso złej jakości’ Chachmęć ‘kręcić, mataczyć’ Chachoł, chachły ‘kark, miejsce na karku’ Chaps ‘kęs’ Chapsnać ‘ukąsić, ugryźć’ Chichrać się ‘śmiać się’ Chrabęścić ‘szeleścić’ Churchlać ‘kaszleć’ Churchlok ‘ktoś kaszlący’ Chycać ‘skakać’ Ciągiem, cięgiem ‘ciagle’ Ciećkać się ‘rozpieszczać poprzez dziecinne zachowanie’ Ciepnać ‘rzucić’ Ciota ‘ćma’ ‘czarownica’ Ciotować ‘rzucać urok’ Ckni się komuś ‘ktoś tęskni’ Córa ‘córka’ Cug ‘przeciąg’ Cukrówka ‘gatunek ptaka’ Czarnina ‘czernina’ Czezać za kimś ‘czekać na kogoś’ Czerwo ‘kier’ Czerwienny ‘kierowy’ Ćma ‘ciemność’ Ćmik ‘papieros’ Ćmok ‘tępak, niezdara’ Ćwok ‘tępak, niezdara, Dłuży się komuś ‘nudzi się komuś’ Dodawać sobie ‘wywyższać się’ Do góry ‘na górę, w górę, na górze, w górze’ Doobkoła ‘dookoła’ Dostać na głowę ‘zwariować’ Dostać wilka ‘przeziębć się od siedzenia na zimnym’ Drabka ‘drabina’ Drzeć kalafę ‘krzyczeć, wrzeszczeć’ Drzeć jak stare gacie ‘krzyczeć, wrzeszczeć’ Dudlać ‘pić łąpczywie’ Duchota ‘gorące i wilgotne powietrze’ Duźdać ‘gnieść, miętosić’ Dydkać ‘ssać’ Dylać ‘tańczyć’ Dziabać ‘pracować dziabką, haczką’ Dziabka ‘motyka’ Działdziowaty ‘o kimś nieporadnym’ Fafoty ‘męty, paprochy’ Fest ‘dużo, bardzo, mocno’ fest padało Fleja ‘flejtuch’ Furgać ‘fruwać i trzepotać skrzydłami’ Futer ‘pożywienie, pasza’ Futrować ‘karmić zwierzęta gospodarskie’ Gable ‘widły do ziemniaków’ Gajor ‘gąsior’ Galarepa ‘kalarepa’ Galoty ‘majtki’ Gapa &lsquo>wrona’ Garować ‘spać’ Gelejza ‘łamaga, oferma’ Giglać ‘łaskotać’ Gilgotki ‘łaskotki’ Gira ‘noga’ Glaca ‘łyśa głowa’ Glajda ‘błoto’, ‘osoba nieporządna, brudna’ Glajdowaty ‘mazisty’ Glizda ‘glista’ ‘dżdżownica’ Glut ‘zaschła wydzielina w nosie’ Głabnać ‘chwycić, brać coś łąpczywie’ Głupoty ‘głupstwa, bzdury’ Gorąc ‘upał’ Grymasy ‘widły do ziemniaków’ Groch ‘fasola’ Gryzdolić ‘bazgrolic’ Guła ‘indyczka’, ‘o osobie niezdarnej, ciamajdowatej’ Gzik ‘twarożek z cebulą, szczypiorkiem i przyprawami’ Gzub ‘małe dziecko, najczęściej chłopiec’ Haczką ‘motyka’ Hakać ‘pielić przy pomocy haczki’ Hajcować ‘palić w piecu’ Hajtnąć się ‘wziąć ślub’ Heklować ‘szydełkować’ Hela ‘wóz ze skrzynią do przewozu węgla, ziemniaków’ Huźdać się ‘huścić się’ Huźdawka ‘huštawka’ Idź w pyry ‘idź sobie’ Ikry ‘łydki’ Ino ‘tylko’ Jachać ‘jechać’ Jadaczka ‘gęba’ Jadaka ‘gęba’ Japa ‘gęba’ Jeżdżać ‘jeździć’ Kalafa ‘geba’ Kalafa się komuś drze ‘komuś się chce spać’ Kałmuk ‘łakomczuch’ Kałdón ‘duży brzuch’ Kanciaty ‘kanciasty’ Kanoldy ‘cukierki mleczne’ Katana ‘kurtka’ Kawalek ‘kromka chleba’ Kielczyk się ‘śmiać się’ Kielczyk się jak głupi do sera ‘głupio się śmiać’ Kletuśnica ‘plotkara’ Kluk ‘nos’ Klunkry ‘graty, rupiecie, niepotrzebne drobiazgi’ Knyp ‘nóż’ Knypek ‘mały nóż’ Kolebać ‘kołysać’ Kopystka ‘drewniana łyżka lub łopatka do mieszania potraw’ Korbol ‘dynia’ Kromka ‘początkowy lub końcowy kawałek chleba’ Krychać ‘rozdrabniać, rozcierać’ Krychane pyry ‘roztarte ziemniaki (puree)’ Kukać ‘zaglądać’ Kusić po nocach ‘zajmować się czymś po nocach’ Kwirlejka,

kwyrlejka ‘małewka’ Laczki ‘domowe kapcie’ Leberka
 ‘pasztetówka’ Lelać się ‘rozpieszczać dziecko’ Leżanka Lofer ‘ktoś,
 kto lubi się włóczyć’ Lofrować ‘włóczyć się, wałęsać się’ Lofry ‘włóczenie się,
 wałęsanie się’ Luj ‘łobuz, chuligan’ Lujnać ‘uderzyć’ ‘nagle
 lunać (o deszczu)’ Lumpy ‘ubranie, odzież, ciuchy’ Łabuzie ‘tatarak’
 Łe ‘o!’ Łe tam ‘nic to!’ Łęgol ‘osoba wysoka’ Macha
 ‘twarz’ Machniom mówi się tak przy zamianie, wymianie czegoś Majeranka r.ż.
 ‘majeranek’ Manto ‘lanie’ Marać ‘szukać’ Mojtać, majtać
 ‘krećć, mylić’ ‘mieszać, kiwać’ Maźnać ‘uderzyć, pomazać’
 Mączyty ‘mączysty’ Mędzić ‘ględzić, zrzędzić, marudzić’ Miałkot
 ‘beksa’ Miałkotać ‘popłakiwać’ Miągwa ‘osoba płacziwa,
 marudząca’ Mieć coś z deklek ‘być niespełna rozumu’ Mieć wypite ‘być pod
 wpływem alkoholu’ Miętolić ‘miętosić, gnieść’ Modra kapusta ‘czerwona
 kapusta’ Moręgowaty ‘szary’ Motyllica ‘ćma’ Mrzygłód
 ‘niejadek’ Mus ‘konieczność’ Nababrać ‘nabrudzić’ Nabąbać
 ‘dużo naładować’ Nabąbać się ‘upić się, opić się’ ‘naburmuszyć
 się’ Nabąbany ‘naburmaszony’ Naćpać ‘nawrzucać’ Na kocią łapę
 ‘żyć bez ślubu’ Na krechę ‘na kredyt’ Na szagę ‘na ukos, na
 skróty’ Nicpoty ‘niegrzeczny, nieposłuszny’ Nie rób mi szydery ‘nie rób mi
 wstydy’ Nie słuchać się ‘nie być posłusznym’ Nieusłuchaniec ‘dziecko
 nieposłuszne, które nie słucha’ Nieusłuchany ‘nieposłuszny’ No nie –
 używane na końcu zdania, jako potwierdzenie, dla podtrzymania kontaktu z rozmówcą Nygol ‘leń,
 nierób’ Nygolić się ‘lenić się, migać się od pracy’ Nyrol ‘leń, nierób’
 Obachutać ‘opatulić, ubrać się bardzo ciepło’ Obachutany ‘opatulony’
 Obsrupany ‘wyszczerbiony, odrapany’ Odbeknąć ‘odbić się komuś’ Odkluczyć
 ‘otworzyć drzwi kluczem’ Odpicować się ‘wystroić się’ Odsztyftować się
 ‘wystroić się’ Pajda ‘gruby kawał chleba’ Papróchy ‘małe
 zanieczyszczenia’ Parówa ‘gorące i wilgotne powietrze’ Pener ‘człowiek z
 marginesu’ Penerstwo ‘margines społeczny’ Peplać ‘mówić niedorzecznie lub
 niezrozumiale’ Pierdolić ‘gadać głupoty’ Pierdoły ‘plotki, głupoty’
 Pierduśnica ‘plotkara’ Pierdy ‘plotki’ Piskwa ‘beksa’ Plyndze
 ‘placki ziemniaczane’ Polewka ‘zupa podobna do żuru’ Pora
 ‘por’ Poruta ‘kompromitacja’ Porwać ‘ukraść’ Potaštany
 ‘poczochrany’ Pozbadnać ‘opanować kogoś, podporządkować kogoś komuś’
 Przebrać ‘zwichnąć, nadwerężyć’ Przebrany ‘nadwerężony’ Przekluczyć
 ‘zamknąć na klucz’ Przesmradzać ‘wybrzydzać’ Przytachać
 ‘przytaszczyć’ Przytaścić ‘przynieść, przyciągnąć’ Przyzolić ‘uderzyć
 kogoś, np. w twarz’ Psiutek ‘piesek’ Pytać się komuś ‘pytać się
 kogoś’ Puszwa ‘kobieta zarozumiała, złośliwa’ Rant ‘brzeg, kraj
 czegoś’ Robić łóżko ‘ścielić łóżko’ Rojber ‘łobuziak, nicpoń, urwis’
 Rotunda ‘kobieta gruba’ Rozchodzi się o coś ‘chodzi o coś’ Rozgogolić się
 ‘ubrać się lekko, porozpinać się’ Rozgogolony ‘rozchełstany’ Rozkokosić się
 ‘rozochocić się’ Rozmemłany ‘rozchełstany’ Rykwa ‘beksa’
 Rypnąć ‘uderzyć, rzucić’ Selera ‘seler’ Siora ‘siostra’ Siurać
 ‘oddawać moc’ Smaka ‘smak’ Spadywać ‘spadać’ Statki
 ‘naczynia kuchenne’ Stęchnąć (się) ‘stężeć’ Strugać ‘obierać’
 Stryknać się ‘zderzyć się’ Sypialka ‘sypialnia’ Szagówki ‘kluski ukośnie
 krojone, kopytka’ Szajba ‘bzik’ Szajba ci odbija ‘mieć bzika’
 Szajbnięty ‘zwarowany’ Szalczany ‘karowy’ Szalek ‘karo’
 Szkita ‘noga’ Szmaja, szmania ‘mańkut’ Szmerać ‘szeleścić’
 Sznyt(k)a ‘kawałek chleba’ Szperka ‘wędzona słonina’ Sztrykować
 ‘robić na drutach’ Szudrać się ‘drapać się’ Szuszwol ‘brudas,
 obdartus’ Szwamka ‘myjka, gąbka’ Szypa ‘łopata, szufla’ Ścielenie
 ‘ślanie łóżka’ Ścielić ‘ślać’ Ślamkreda ‘farba kredowa’ Ślipia
 ‘oczy’ Ślizgi ‘śliski’ Śpik ‘skroń’ Taścić ‘nieść, dźwigać,
 ciągnąć’ Tapać ‘pukać, uderzać’ Tuk ‘ktoś tępy, nierozgarnięty’ Tytka
 ‘torebka papierowa’ Ubzdryngolić się ‘upić się’ Uhajtnąć się ‘uciąć
 się, skaleczyć’ Ukarknąć ‘zmarznąć’ Unorać się ‘ubrudzić się’
 Unorany ‘ubrudzony’ Upypląć się ‘ubrudzić się’ Upyplany
 ‘ubrudzony’ Uszuszwoić się ‘pobrudzić się’ Waserwaga
 ‘poziomica’ Weka ‘zaprawy’ Wilgny ‘wilgotny’ Wino
 ‘pik’ Wiukać ‘czkać, odbijać się po jedzeniu’ Wknaić się ‘wcisnąć

się’ Wodnity ‘wodnisty’ Wykopyrtnąć się ‘przewrócić się’ Wyprysnąć
Wyro ‘łózek’ Wprysnąć Wuja ‘wuj’ Wydydkać ‘wyssać’
Wygnajewo ‘przedmieście, bezludzie’ Wygogolić się ‘ubrać się lekko’
Wysztafirować się ‘ubrać się przesadnie’ Wżenić się w interes ‘ożenić się z córką
właściciela przedsiębiorstwa’ Zachachmęcić ‘mataczyć’ Zaglądnąć
‘zajrzeć’ Zakluczyć ‘zamknąć na klucz’ Za kogo ‘jako kto’ Zaś
‘potem’ Zaścielić ‘zasać’ Zaścielony ‘zasłany’ Zatrzasnąć
‘zabić’ Zgęziały ‘zmarznięty’ Zmilić ‘zemleć’ Zyzol
‘osoba zezowata’ Zacierka ‘zupa mleczna z kluskami’ Zagibać
‘ukraść’ Zdzaźnić się ‘zdenerwować się’ Zimne nogi ‘galareta z
mięsa’ Żołędź ‘trefl’ ‘owoc dębu’ Żybura ‘brudna, mętna
ciecz’